REPUBLIKA HRVATSKA
PRIMORSKO–GORANSKA ŽUPANIJA

UPRAVNI ODJEL ZA
PRORAČUN, FINANCIJE I NABAVU

KLASA: 400-06/23-01/8
URBROJ: 2170-02/1-23-2

Rijeka, 26.rujna 2023. godine

UPUTE ZA IZRADU
PRORAČUNA PRIMORSKO–GORANSKE ŽUPANIJE
ZA RAZDOBLJE 2024. – 2026. GODINE

Pročelnik

Mr.sc. Krešimir Parat

1. UVOD

Zakonom o proračunu (NN 144/2021 - u daljnjem tekstu Zakon) uređuju se osnovni proračunski procesi i definiraju osnovne pretpostavke za izradu proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i financijskih planova njihovih proračunskih korisnika.

Proces izrade proračuna započinje donošenjem Programa stabilnosti koji, na prijedlog Ministarstva financija, donosi Vlada RH. Tako je Vlada RH u travnju 2023. godine, sukladno zakonskim rokovima, donijela Plan stabilnosti Republike Hrvatske za razdoblje 2024. – 2026. godine na temelju kojeg je u lipnju donijela Odluku o proračunskom okviru za razdoblje 2024.-2026. godine. Sukladno članku 26. Zakona Ministarstvo financija je 12. rujna 2023. godine dostavilo jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave Upute za izradu proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za razdoblje 2024. -2026. godine. Temeljem svih navedenih dokumenata, UO za proračun, financije i nabavu izradilo je ove Upute koje, sukladno Zakonu, sadrže:

- temeljna makroekonomske pretpostavke za izradu prijedloga proračuna,
- opis planiranih politika Županije,
- procjena konsolidiranih prihoda i rashoda te primitaka i izdataka Proračuna za sljedeće trogodišnje razdoblje,
- visinu rashoda koji se financiraju iz općih prihoda i primitaka te namjenskih primitaka po razdjelima organizacijske klasifikacije, za iduću proračunsku godinu i za sljedeće dvije godine, raspoređenu na:
    - visinu rashoda potrebnih za provedbu postojećih programa odnosno aktivnosti, koje proizlaze iz važećih propisa (limit 1)
    - visinu rashoda potrebnih za uvođenje i provedbu novih ili promjenu postojećih programa odnosno aktivnosti (limit 2)
- visinu manjka odnosno viška prihoda nad rashodima izvanproračunskog korisnika (Županijske uprave za ceste PGŽ)
- način izrade i rok za dostavu prijedloga financijskih planova proračunskih i izvanproračunskog korisnika proračuna.

Upravna tijela dužna su ove Upute Upravnog odjela za proračun, financije i nabavu skratiti, odnosno prilagoditi svojim i potrebama svojih korisnika. Upute koje će upravna tijela dostaviti proračunskim korisnicima iz svoje nadležnosti, moraju sadržavati i pojedinačni iznos limita financiranja iz izvora 11 – Opći prihodi i primici te izvora 44 – Decentralizirana sredstva (ako je primjenjivo).

Ovdje se ukazuje na obvezu proračunskog korisnika, sukladno članku 38. Zakona o proračunu, da svoj prijedlog financijskog plana (sa svim propisanim elementima, uključujući obrazloženja) dostavi nadležnom upravnom tijelu sukladno rokovima utvrđenim ovom Uputom. Prije dostave nadležnom upravnom tijelu, čelnik proračunskog korisnika dužan je prijedlog financijskog plana uputiti upravljačkom tijelu na usvajanje, ako je primjenjivo u skladu s aktima kojima je uređen rad proračunskog korisnika. Na navedeno su upravna tijela dužna dodatno podsjetiti u svojim skraćenim uputama za korisnike iz svoje nadležnosti.

Nadležna upravna tijela dužna su, sukladno članku 38. stavku 5. Zakona o proračunu, prije dostave prijedloga financijskih planova proračunskih korisnika iz svoje nadležnosti provjeriti točnost i istinitost podataka navedenih u istima. Ovdje treba napomenuti da, budući se financijski planovi proračunskih planova unose u aplikacijski sustav županijske riznice, upravna tijela nisu dužna fizički dostavljati opći i posebni dio financijskih planova svojih korisnika UO za proračun, financije i nabavu već se pod dostavom navedenih dokumenata podrazumijeva trenutak predlaganja financijskih planova u aplikacijskom sustavu riznice (podizanje naloga planiranja svih korisnika u status 20). Budući se na razini razdjela izrađuje konsolidirano obrazloženje posebnog dijela proračuna, upravna tijela nisu dužna dostaviti UO za proračun, financije i nabavu svako pojedinačno obrazloženje proračunskog korisnika. UO za proračun, financije i nabavu može, za potrebe izrade obrazloženja općeg dijela proračuna, zatražiti od upravnih tijela dostavu obrazloženja pojedinih proračunskih korisnika. Međutim, upravna tijela su dužna, radi dodatnih kontrola prenesenih viškova i manjkova i planova uravnoteženja proračunskih korisnika, dostaviti sažetke financijskih planova i planove uravnoteženja (ako su doneseni od strane upravljačkog tijela) svih proračunskih korisnika u elektronskom obliku UO za proračun, financije i nabavu u rokovima utvrđenim ovim Uputama.

2. TEMELJNE MAKROEKONOMSKE PRETPOSTAVKE ZA IZRADU PRIJEDLOGA PRORAČUNA

Temeljna ekonomska ishodišta, odnosno makroekonomski i fiskalni okvir u srednjoročnom razdoblju detaljno je obrađen u Programu stabilnosti Republike Hrvatske za razdoblje 2024. – 2026. godine koji je Vlada Republike Hrvatske donijela u travnju ove godine.

Najvažniji elementi makroekonomskog okvira za sljedeće trogodišnje razdoblje dan je u Tablici 1.

Tablica 1.: Makroekonomski okvir u razdoblju 2022. – 2026. godine

	2022.	Projekcija 2023.	Projekcija 2024.	Projekcija 2025.	Projekcija 2026.
Bruto domaći proizvod, realni rast – %	6,3	2,2	2,6	2,5	2,2
Državna potrošnja – realni rast %	3,0	3,0	2,8	2,5	2,2
Indeks potrošačkih cijena – % godišnji rast	10,8	6,6	2,8	2,4	2,2
Stopa nezaposlenosti (%)	7,0	6,5	5,9	5,4	5,2

3. OPIS PLANIRANIH POLITIKA PRIMORSKO–GORANSKE ŽUPANIJE

Važnost strateških razvojnih dokumenata je značajna s aspekta izrade Proračuna jer je potrebno uskladiti i povezati proračunske programe i aktivnosti/projekte sa strateškim ciljevima, prioritetima i mjerama.

Plan razvoja Primorsko-goranske županije temeljni je srednjoročni akt strateškog planiranja kojim se definiraju posebni ciljevi za provedbu strateških

ciljeva iz dugoročnih akata strateškog planiranja, odnosno iz Nacionalne razvojne strategije te sektorskih i višesektorskih strategija. Cilj Plana razvoja Primorsko-goranske županije je omogućiti usmjeravanje daljnjeg gospodarskog rasta i daljnjeg unapređenja kvalitete života u Primorsko-goranskoj županiji sukladno načelima održivog razvoja te uz izjednačavanje razvijenosti mikroregija (Gorski kotar, otoci, priobalje). Županijska skupština usvojila je Plan razvoja Primorsko-goranske županije za razdoblje 2022.–2027. godine u listopadu 2021. godine, a sažeti pregled prioriteta razvoja, posebnih ciljeva i mjera iz Plana razvoja PGŽ za 2022. -2027. dan je u Privitku 7 ovih Uputa.

Slijedom navedenog, upravna tijela su obvezna, kao i prošle godine, prilikom izrade Proračuna za 2024. i projekcija za 2025. i 2026. godinu, povezati **sve svoje aktivnosti i projekte konsolidiranog Proračuna**, a posljedično i proračunske programe, sa mjerama, odnosno sa posebnim ciljevima iz Plana razvoja PGŽ za razdoblje 2022 – 2027 godinu. Povezivanje proračunskih aktivnosti/projekata sa mjerama iz Plana razvoja vrši se putem Provedbenog programa Primorsko – goranske županije za razdoblje 2021. – 2025. godine (odnosno, njegovim izmjenama i dopunama), koji je u prosincu 2021. godine donio župan i koji nije sastavni dio proračuna. Međutim, rezultat tog povezivanja biti će i veza između proračunskog programa i mjera, odnosno odgovarajućeg posebnog cilja koje će upravna tijela navesti u **obrascu obrazloženja proračuna** (Privitak 2). Kako bi se snažnije povezalo strateško i proračunsko planiranje, odnosno omogućili uvjeti za jasniji pregled raspoloživih proračunskih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva i povezanih mjera, aktivnosti i projekata, Uputama za izradu provedbenih planova JLP(R)S **preporučeno** je primijeniti sljedeća načela za povezivanje strateškog okvira s proračunom:

1. Jedan poseban cilj moguće je financirati iz jednog ili više programa u proračunu JLP(R)S.
2. Na jednom programu u proračunu JLP(R)S moguće je planirati sredstva za provedbu jednog posebnog cilja.
3. Mjeru utvrđenu za provedbu jednog posebnog cilja moguće je financirati samo iz jednog programa u proračunu JLP(R)S.
4. Na jednoj proračunskoj aktivnosti ili projektu u proračunu JLP(R)S ne mogu se planirati sredstva za provedbu više od jedne mjere.

Ako navedene preporuke nije moguće zadovoljiti, naročito preporuke 2. i 3., moguće je jedan proračunski program povezati s više mjera, odnosno posebnih ciljeva.

U sklopu obrazloženja, kao i do sada, potrebno je navesti pokazatelje uspješnosti. Budući se više ne izrađuje plan razvojnih programa, ne moraju se utvrđivati pokazatelji uspješnosti (rezultata) za svaku aktivnost već se mogu odrediti oni pokazatelji koji najbolje govore o uspješnosti ostvarenja planiranog cilja programa, odnosno svrhe programa i pomoću kojih će se najlakše vršiti provjera i praćenje napretka ostvarenja cilja. Tako definirani pokazatelji uspješnosti mogu se koristiti i za pokazatelje rezultata za svaku mjeru kod izrade provedbenog programa, a u svrhu praćenja napretka u provedbi mjere. Međutim, u sklopu obrazloženja proračuna moguće je definirati i detaljnije pokazatelje uspješnosti provođenja programa, odnosno aktivnosti i projekata, koji se neće koristiti u provedbenom programu.

4. PROCJENA KONSOLIDIRANIH PRIHODA / PRIMITAKA I RASHODA/ IZDATAKA PRORAČUNA PRIMORSKO–GORANSKE ŽUPANIJE ZA RAZDOBLJE 2024. – 2026. GODINE

Kao i prethodnih godina Proračun Primorsko-goranske županije se izrađuje na način da uključuje i sve namjenske i vlastite prihode i primitke te rashode i izdatke proračunskih korisnika (uključujući i rashode za zaposlene u ustanovama školstva). Zbog navedenog procjena prihoda / primitaka te rashoda / izdataka Proračuna Županije uključuje i namjenske i vlastite prihode te rashode i izdatke proračunskih korisnika financirane iz tih prihoda / primitaka.

PROJEKCIJA PRIHODA I PRIMITAKA ZA RAZDOBLJE 2024. - 2026. GODINE

Oznaka	Procjena 2023.	Plan 2024.	Indeks 2024/2023	Projekcija 2025.	Indeks 2025/2024	Projekcija 2026.	Indeks 2026/2025
6 PRIHODI POSLOVANJA	**233.340.185,42**	**241.646.229,95**	**103,56**	**247.273.391,72**	**102,33**	**250.408.397,83**	**101,27**
61 Prihodi od poreza	47.453.200,00	49.256.421,60	103,80	50.389.319,30	102,30	51.397.105,68	102,00
63 Pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna	101.266.133,51	106.126.907,92	104,80	109.416.842,06	103,10	110.482.028,19	100,97
64 Prihodi od imovine	2.605.268,75	2.649.558,32	101,70	2.685.886,67	101,37	2.672.457,24	99,50
65 Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada	13.978.379,36	13.978.379,36	100,00	13.978.379,36	100,00	13.768.703,67	98,50
66 Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga i prihodi od donacija te povrati po protestiranim jamstvima	12.318.124,57	12.601.441,44	102,30	12.916.477,47	102,50	13.278.138,84	102,80
67 Prihodi iz nadležnog proračuna i od HZZO-a temeljem ugovornih obveza	55.477.433,39	56.864.369,22	102,50	57.717.334,76	101,50	58.640.812,12	101,60
68 Kazne, upravne mjere i ostali prihodi	241.645,84	169.152,09	70,00	169.152,09	100,00	169.152,09	100,00
7 PRIHODI OD PRODAJE NEFINANCIJSKE IMOVINE	**485.176,70**	**415.553,95**	**85,65**	**424.207,73**	**102,08**	**86.269,83**	**20,34**
71 Prihodi od prodaje neproizvedene dugotrajne imovine	360.574,00	288.459,20	80,00	297.112,98	103,00	86.269,83	100,00
72 Prihodi od prodaje proizvedene dugotrajne imovine	124.602,70	127.094,75	102,00	127.094,75	100,00	0,00	100,00
8 PRIMICI OD FINANCIJSKE IMOVINE I ZADUŽIVANJA	**5.860.191,65**	**3.869.305,79**	**66,03**	**4.081.862,13**	**105,49**	**3.878.001,58**	**95,01**
81 Primljeni povrati glavnica danih zajmova i depozita	4.645,00	4.645,00	100,00	4.645,00	100,00	4.645,30	100,00
84 Primici od zaduživanja	5.855.546,65	3.864.660,79	66,00	4.077.217,13	105,50	3.873.356,28	95,00
SVEUKUPNO	**239.685.553,77**	**245.931.089,69**	**102,61**	**251.779.461,58**	**102,38**	**254.372.669,24**	**101,03**

PROJEKCIJA RASHODA I IZDATAKA ZA RAZDOBLJE 2024. - 2026. GODINE

Oznaka	Procjena 2023.	Plan 2024.	Indeks 2024/2023	Projekcija 2025.	Indeks 2025/2024	Projekcija 2026.	Indeks 2026/2025
3 Rashodi poslovanja	**228.310.481,88**	**221.378.873,02**	**96,96**	**223.983.885,23**	**101,18**	**226.502.608,64**	**101,12**
31 Rashodi za zaposlene	145.956.355,01	142.307.446,13	97,50	143.730.520,60	101,00	145.167.825,80	101,00
32 Materijalni rashodi	58.521.520,35	57.351.089,94	98,00	58.555.462,83	102,10	59.609.461,16	101,80
34 Financijski rashodi	434.687,59	436.861,03	100,50	441.229,64	101,00	445.641,93	101,00
35 Subvencije	1.900.974,80	1.786.916,31	94,00	1.760.112,57	98,50	1.760.112,57	100,00
36 Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna	8.090.228,27	7.443.010,01	92,00	7.443.010,01	100,00	7.443.010,01	100,00
37 Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	2.323.996,69	2.300.756,72	99,00	2.300.756,72	100,00	2.323.764,29	101,00
38 Ostali rashodi	11.082.719,17	9.752.792,87	88,00	9.752.792,87	100,00	9.752.792,87	100,00
4 Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	**27.313.120,43**	**26.919.473,31**	**98,56**	**27.050.733,74**	**100,49**	**27.050.733,74**	**100,00**
41 Rashodi za nabavu neproizvedene dugotrajne imovine	633.976,84	637.146,72	100,50	637.146,72	100,00	637.146,72	100,00
42 Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine	16.684.553,04	16.350.861,98	98,00	16.432.616,29	100,50	16.432.616,29	100,00
43 Rashodi za nabavu plemenitih metala i ostalih pohranjenih vrijednosti	33.600,00	30.240,00	90,00	30.240,00	100,00	30.240,00	100,00
45 Rashodi za dodatna ulaganja na nefinancijskoj imovini	9.960.990,55	9.901.224,61	99,40	9.950.730,73	100,50	9.950.730,73	100,00
5 Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova	**782.397,69**	**2.660.152,15**	**340,00**	**744.842,60**	**28,00**	**819.326,86**	**110,00**
54 Izdaci za otplatu glavnice primljenih kredita i zajmova	782.397,69	2.660.152,15	340,00	744.842,60	28,00	819.326,86	110,00
SVEUKUPNO	**256.406.000,00**	**250.958.498,47**	**97,88**	**251.779.461,58**	**100,33**	**254.372.669,24**	**101,03**

5. OKVIRNA VISINA RASHODA KOJI SE FINANCIRAJU IZ OPĆIH PRIHODA I PRIMITAKA TE NAMJENSKIH PRIMITAKA PO RAZDJELIMA ORGANIZACIJSKE KLASIFIKACIJE

U sklopu planiranja rashodne strane Proračuna temeljem članka 26. Zakona o proračunu obveza je definirati visinu rashoda koji se financiraju iz općih prihoda i primitaka te namjenskih primitaka po razdjelima organizacijske klasifikacije, za iduću proračunsku godinu i sljedeće dvije godine projekcija.

Upravni odjel za proračun, financije i nabavu izradio je okvirni prijedlog opsega financijskog plana za svako upravno tijelo Županije (financiranog iz izvora 11 – Opći prihodi i primici) na temelju projekcija za 2024. i 2025. godinu u sklopu izrade Proračuna za razdoblje 2023. - 2025. godine. Limit za 2026. godinu je izračunat na temelju limita za 2025. godinu korigiran za iznos rasta poreznih prihoda u 2026. iz Projekcije prihoda i primitaka za razdoblje 2024-2026. sukladno udjelu upravnog tijela u ukupnom limitu u 2025. godini. U ovom ciklusu planiranja proračuna, limit 2 se utvrđuje za:

- UO za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša u iznosu 25.871,50 eura u 2026. godini za predfinanciranje EU projekta HORIZON CLIMA MountResilience,
- UO za odgoj i obrazovanje u iznosu 532.000,00 eura za 2024., 568.000,00 eura za 2025. godinu i 614.000,00 eura za 2026. godinu i to za sufinanciranje i predfinanciranje EU projekta Sufinanciranje rada pomoćnika u nastavi,
- UO za kulturu, sport i tehničku kulturu u iznosu 220.000,00 eura u 2024., 340.000,00 eura u 2025. godini i 231.413,31 euro u 2026. godini za sufinanciranje i predfinanciranje projekta Energetska obnova Guvernerove palače u Rijeci.

Upravna tijela u prijedlogu svojih financijskih planova za iduće tri godine mogu predložiti rashode/izdatke koji se financiraju iz izvora 11 (opći prihodi i primici) samo do visine utvrđenih limita. Kontrola navedenog u procesu izrade Proračuna vršiti će se kroz aplikaciju riznice, odnosno upravna tijela, u slučaju „probijanja" limita **neće moći predložiti svoje planove kroz aplikaciju**. Iznad predloženih limita mogu se planirati samo oni rashodi / izdaci koji imaju druge izvore financiranja (namjenski prihodi, vlastiti prihodi, prihodi za decentralizirane funkcije, prihod od donacija,...).

Ako se tijekom izrade Proračuna utvrde aktivnosti i projekti za koje je potrebno iznad postojećih limita osigurati dodatna sredstva upravna tijela će pismeno dostaviti svoje zahtjeve (obrazac Zahtjev za dodatnim limitom u Privitku 6. je ovih Uputa) za koje će se eventualna dodatna sredstva, uz odobrenje Župana, osigurati preraspodjelom utvrđenih limita između upravnih tijela. **Ovdje treba napomenuti da se aktivnosti i projekti za koje se predlažu financiranje do utvrđenih limita na ovaj način tretiraju kao prioriteti upravnih tijela.**

Nastavno se predlaže opseg sredstava za financiranje programskih aktivnosti za svako upravno tijelo Županije iz općih izvora financiranja za razdoblje 2024. – 2026. godine.

OKVIRNI PRIJEDLOG OPSEGA FINANCIJSKIH PLANOVA UPRAVNIH TIJELA ŽUPANIJE ZA 2024.-2026. GODINU

Oznaka	Projekcija 2024.		Projekcija 2025.		Projekcija 2026.	
	Limit 1	Limit 2	Limit 1	Limit 2	Limit 1	Limit 2
Razdjel: 1 URED ŽUPANIJE	2.856.000,00		3.384.000,00		3.451.000,00	
Razdjel: 2 UPRAVNI ODJEL ZA PRORAČUN, FINANCIJE I NABAVU	10.460.500,00		10.504.300,00		10.714.000,00	
Razdjel: 3 UPRAVNI ODJEL ZA PROSTORNO UREĐENJE, GRADITELJSTVO I ZAŠTITU OKOLIŠA	1.788.855,00		1.842.255,00		1.879.000,00	25.871,50
Razdjel: 4 UPRAVNI ODJEL ZA ZDRAVSTVO	4.363.604,00		5.088.841,00		5.190.000,00	
Razdjel: 5 UPRAVNI ODJEL ZA ODGOJ I OBRAZOVANJE	1.599.933,12	532.000,00	1.618.606,23	568.000,00	1.650.000,00	614.000,00
Razdjel: 6 UPRAVNI ODJEL ZA OPĆU UPRAVU I UPRAVLJANJE IMOVINOM	2.941.200,00		2.966.700,00		3.026.000,00	
Razdjel: 7 UPRAVNI ODJEL ZA POMORSKO DOBRO, PROMET I VEZE	1.606.403,88		1.651.995,10		1.685.000,00	
Razdjel: 8 UPRAVNI ODJEL ZA TURIZAM, PODUZETNIŠTVO I RURALNI RAZVOJ	3.072.380,00		3.067.170,00		3.128.000,00	
Razdjel: 9 UPRAVNI ODJEL ZA REGIONALNI RAZVOJ, INFRASTRUKTURU I UPRAVLJANJE PROJEKTIMA	2.783.000,00		2.822.300,00		2.878.000,00	
Razdjel: 10 UPRAVNI ODJEL ZA SOCIJALNU POLITIKU I MLADE	2.474.077,00		1.923.374,00		1.961.000,00	
Razdjel: 11 UPRAVNI ODJEL ZA KULTURU, SPORT I TEHNIČKU KULTURU	3.823.977,72	220.000,00	3.936.327,72	340.000,00	4.015.000,00	231.413,31
SVEUKUPNO	**37.769.930,72**	**752.000,00**	**38.805.869,05**	**908.000,00**	**39.577.000,00**	**871.284,81**

6. VISINA MANJKA ODNOSNO VIŠKA PRIHODA NAD RASHODIMA IZVANPRORAČUNSKOG KORISNIKA (ŽUPANIJSKE UPRAVE ZA CESTE PGŽ)

U sljedećem trogodišnjem razdoblju ne planira se višak prihoda nad rashodima Županijske uprave za ceste Primorsko-goranske županije.

7. METODOLOGIJA ZA IZRADU PRORAČUNA PRIMORSKO–GORANSKE ŽUPANIJE ZA RAZDOBLJE 2024. – 2026. GODINE

Metodologija izrade proračuna propisana je Zakonom o proračunu i podzakonskim aktima: Pravilnikom o proračunskim klasifikacijama (Narodne novina 26/10, 120/13 i 1/20) i Pravilnikom o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 124/14, 115/15, 87/16, 3/18, 126/19 i 108/20) te Uputama MFIN-a za izradu proračuna JLP(R)S-a.

Metodologija izrade proračuna uglavnom se, osim u dijelu obrasca sažetka Računa prihoda i rashoda te Računa financiranja proračuna/financijskog plana, nije mijenjala u odnosu na prethodnu godinu te se upravna tijela te proračunski i izvanproračunski korisnici po tom pitanju **upućuju na prošlogodišnje Upute.** Ipak, vezano uz metodologiju, naglašava se slijedeće:

- Predlaganje i donošenje proračuna i financijskih planova za 2024. i projekcija za 2025. i 2026. na razini skupine ekonomske klasifikacije.

- Iskazivanje rashoda u Računu prihoda i rashoda po funkcijskoj klasifikaciji

- Sažetak Računa prihoda i rashoda te sažetak Računa financiranja u Općem dijelu proračuna i financijskog plana

Novi Zakon o proračunu u članku 29. i u članku 34. propisuje da Opći dio proračuna, odnosno Opći dio financijskog plana proračunskih i izvanproračunskih korisnika obvezno sadrži i sažetak Računa prihoda i rashoda te sažetak Računa financiranja. U skladu s navedenim, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave te njihovi proračunski i izvanproračunski korisnici u obvezi su u ovom proračunskom ciklusu pripremiti navedene sažetke.

Ove godine Ministarstvo financija je dostavilo novi obrazac sažetka koji je promijenjen u dijelu iskazivanja prenesenog viška/manjka iz prethodne godine (C. PRENESENI VIŠAK ILI MANJAK) kao i uvođenja novog dijela sažetka (D. VIŠEGODIŠNJI PLAN URAVNOTEŽENJA) koji bi trebao predstavljati poveznicu sa višegodišnjim planom uravnoteženja. Slijedom navedenog ističe se da je člankom 10. stavkom 3. Zakona utvrđeno da se, u slučaju da ukupni prihodi i primici nisu jednaki ukupnim rashodima i izdacima, proračun JLP(R)S uravnotežuje sa **prenesenim** viškom ili manjkom prihoda nad rashodima. Dakle, proračunski korisnici mogu planirati veće prihode od rashoda samo u slučaju ako će se taj višak tekuće godine koristiti sa pokriće prenesenog manjka iz prethodnog razdoblja. Isto tako, proračunski korisnici mogu planirati veće rashode nad prihodima samo u slučaju i najviše u visini prenesenog viška iz prethodne godine. Važno je napomenuti da proračunski korisnici ne planiraju višak ili manjak iz županijskih izvora. Zbog provođenja dodatnih kontrola prenesenih viškova i manjkova proračunskih korisnika, nadležna upravna tijela su

dužna, u roku utvrđenim ovim Uputama, dostaviti UO za proračun, financije i nabavu sažetke financijskih planova proračunskih korisnika iz svoje nadležnosti u elektronskom obliku. Budući da iznos prenesenog neto viška ili manjka koji se unosi u obrazac sažetka može biti rezultat istovremenog planiranja viška i manjka po različitim izvorima, proračunski korisnici su dužni ispuniti i obrazac koji je dan u Privitku 8, a sve radi lakše i učinkovitije kontrole od strane nadležnog upravnog tijela.

Isto tako, sva upravna tijela su dužna procijeniti prijenos neutrošenih sredstava iz 2023. u 2024. godinu bilo po osnovi neutrošenih rashoda ili više naplaćenih namjenskih prihoda te iskazati ga u sklopu svog financijskog plana i dodatno obrazložiti u obrascu koji je dan u Privitku 9. S obzirom na postojanje ovakve mogućnosti prijenosa neutrošenih rashoda iz 2023. godine u Proračun za 2024. godinu, upućuju se upravna tijela da primarno koriste navedeni instrument „rezervacije sredstva", pogotovo iz razloga što će se dosadašnji uvjeti prijenosa neutrošenih sredstava iz prethodne godine u iduću pooštriti, odnosno približiti praksi koja se primjenjuje za Državni proračun.

Zakonska obveza izrade višegodišnjeg plana uravnoteženja

Člankom 37. novog Zakona o proračunu propisano je ako jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i njihovi proračunski i izvanproračunski korisnici ne mogu preneseni manjak podmiriti do kraja proračunske godine, obvezni su izraditi višegodišnji plan uravnoteženja za razdoblje za koje se proračun, odnosno financijski plan donosi.

Isto tako, ako jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i njihovi proračunski i izvanproračunski korisnici ne mogu preneseni višak, zbog njegove veličine, u cijelosti iskoristiti u jednoj proračunskoj godini, korištenje viška planira se višegodišnjim planom uravnoteženja za razdoblje za koje se proračun, odnosno financijski plan donosi.

Ovdje treba istaknuti da je spomenutim člankom, stavkom 3. Zakona o proračunu utvrđeno da višegodišnji plan uravnoteženja financijskog plana proračunskog i izvanproračunskog korisnika JLP(R)S donosi njegovo upravljačko tijelo uz prijedlog financijskog plana, nakon čega se dostavlja JLP(R)S. Dakle, ako proračunski korisnik planira svoj višak ili manjak iskoristiti / podmiriti u više godina, dužni su izraditi višegodišnji plan uravnoteženja i dostaviti ga nadležnom upravnom tijelu, u roku koji je predviđen ovim Uputama. Činjenica da se u sažetku financijskog plana iskazuju i podaci o višegodišnjem uravnoteženju financijskog plana, ne umanjuju obvezu donošenja navedenog plana od strane upravljačkog tijela. **Nadležna upravna tijela su dužna, u roku utvrđenom ovim Uputama, dostaviti UO za proračun, financije i nabavu planove uravnoteženja proračunskih korisnika iz svoje nadležnosti.**

Obrazloženje – sastavni dio proračuna i financijskog plana

Sadržaj proračuna, sukladno članku 31. novog Zakona o proračunu, dopunjen je na način da obrazloženje postaje sastavni dio proračuna kako na državnoj tako i na razini jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Novi Zakon o proračunu u članku 36. propisuje obvezu i proračunskim i izvanproračunskim korisnicima za izradu obrazloženja i to obrazloženje uz opći dio financijskog plana i obrazloženje uz posebni dio financijskog plana.

Obrazloženje općeg dijela financijskog plana proračunskog i izvanproračunskog korisnika jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave sadrži:

- obrazloženje prihoda i rashoda, primitaka i izdataka i
- obrazloženje prenesenog manjka odnosno viška financijskog plana, u slučaju da isti postoji.

Obrazloženje posebnog dijela financijskog plana proračunskog i izvanproračunskog korisnika sastoji se od obrazloženja programa koje se daje kroz obrazloženje aktivnosti i projekata zajedno s ciljevima i pokazateljima uspješnosti iz akata strateškog planiranja i godišnjeg plana rada.

Isto tako, kao i kod izrade financijskih planova prošle godine, preporuka je da svi proračunski i izvanproračunski korisnik za potrebe izrade svojih financijskih planova svojim upravljačkim tijelima koriste obrasce generirane iz aplikaciji riznice sukladno izgledu i sadržaju obrazaca koje je predložilo Ministarstvo financija (Privitak 3).

Sredstva za decentralizirane funkcije

U sklopu svojih Uputa za izradu proračuna JLP(R)S Ministarstvo je dalo informaciju o načinu planiranja sredstava za financiranje decentraliziranih funkcija. Tako je utvrđeno da se za ukupan iznos sredstava potreban za osiguranje minimalnih financijskih standarda (bilančnih prava) u 2024. godini **planira rast od 3%** u odnosu na prethodnu 2023. godinu.

Status i planiranje proračunskih sredstava za vijeća, koordinacije vijeća i predstavnike nacionalnih manjina u proračunskom ciklusu 2024. – 2026. godine

Sredstva za rad vijeća, koordinacija vijeća i predstavnika nacionalnih manjina planirati će se za razdoblje od 2024. do 2026. godine, kao i prethodnih godina, u sklopu županijskog proračuna. Vijeća, koordinacije vijeća i predstavnici nacionalnih manjina izradit će financijske planove za razdoblje 2024. - 2026., u okviru limita koje odredi nadležni upravni odjel, kao proračunski korisnici. Prihodi i rashodi vijeća u financijskom planu trebaju biti iskazani po prirodnim vrstama (za plaće, za materijalne rashode, za nabavu imovine).

Planiranje EU projekata

Upute za planiranje EU projekata su nepromijenjene u odnosu na prethodne tri godine, ali se podsjeća i na obvezu adekvatnog planiranja prihoda. To se posebno odnosi na prihode Županije od refundacije troška koji je u prethodnoj godini bio predfinanciran iz izvora 116. Naime, u tom slučaju, u idućoj se godini, u visini ostvarenih rashoda prethodne godine moraju planirati refundacije također na izvoru 116. U tom smislu, molimo upravna tijela da prilikom planiranja Proračuna prioritetno planiraju prihode od refundacija po izvoru 116, kako bi se pravovremeno „napunio“ taj izvor, odnosno kako ga ne bi morali namirivati iz izvora 111.

Planiranje rashoda stručnog usavršavanja

Od 2024. godine upravna tijela će dio rashoda stručnog usavršavanja službenika planirati u sklopu svog razdjela proračuna, odnosno u sklopu programa „Javna uprava i administracija", aktivnosti „Materijalni rashodi Odjela". Naime, budući se na nivou Županije više ne donosi Plan stručnog osposobljavanja i usavršavanja, da UO za opću upravu i upravljanje imovinom nije nadležan za upućivanje službenika na usavršavanje kao što su seminari, edukacije i slično te da navedeni upravni odjel samo izrađuje naloge za plaćanje po prijavama zaprimljenim od strane drugih upravnih odjela što u konačnici usporava cijeli proces bez mogućnosti adekvatnih kontrola u smislu planiranja i izvršavanja, prijedlog je UO za opću upravu i upravljanje imovinom da u njegovoj nadležnosti ostanu sva usavršavanja za koje izrađuje rješenje i iz kojih proizlazi certifikat ili svjedodžba o završetku, odnosno ona koja se prijavljuju kroz planiranje zajedničkih potreba pri kraju tekuće za sljedeću godinu. Tako će se sredstva za ostala usavršavanja službenika, a koja se odnose na seminare, edukacije i slično planirati u sklopu svakog razdjela zasebno, kako je navedeno. U 2023. godini na razini cijele Županije bilo je planirano 40.000,00 eura za navedene namjene te se neće odobravati dodatni limiti upravnim tijelima za navedeno.

HODOGRAM AKTIVNOSTI

27.09.2023. – Dostava Uputa za izradu Proračuna upravnim tijelima Županije

13.10.2023. - Upravna tijela u sustavu riznice predlažu svoje i planove prihoda/primitaka i planove rashoda/ izdataka proračunskih korisnika iz svoje nadležnosti za razdoblje 2024. - 2026. godine te dostavljaju eventualne zahtjeve za dodatnim sredstvima iz općih izvora financiranja.

16.10.2023. – UO za proračun, financije i nabavu dostavlja Županu plan rashoda/izdataka koji se planiraju financirati iz izvornih prihoda/primitaka Županije u razdoblju 2024. – 2026. godine.

17.i 18.10.2023. – sastanci župana s pročelnicima.

23.10.2023 – do tog datuma najkasnije upravljačka tijela utvrđuju prijedlog financijskog plana proračunskog korisnika

25.10.2023 – upravna tijela dostavljaju Upravnom odjelu za proračun, financije i nabavu:

- konačan prijedlog prihoda/primitaka i rashoda/izdataka svoje glave i financijskih planova proračunskih korisnika iz svoje nadležnosti za razdoblje 2024.-2026. godine (putem aplikacijskog sustava Riznice),
- obrazloženje posebnog dijela razdjela, koje uključuje obrazloženje financijskih planova korisnika,

- sažetke financijskih planova proračunskih korisnika
- Plan uravnoteženja financijskog plana korisnika, usvojen od strane upravljačkog tijela,

– u periodu izrade financijskih planova moguće su i dodatne konzultacije upravnih tijela sa Upravnim odjelom za proračun, financije i nabavu.

30.10.2023. – Upravni odjel za proračun, financije i nabavu dostavlja Županu Nacrt Prijedloga proračuna Primorsko–goranske županije za 2024. – 2026. godine – za savjetovanje s javnošću

31.10. – 10.11.2023. – savjetovanje s javnošću

Najkasnije do 30.10.2023. – Županijska uprava za ceste dostavlja nadležnom UO za pomorsko dobro, promet i veze dostavlja konačni Prijedlog financijskog plana Županijske uprave za ceste, nakon što ga je usvojilo upravno vijeće.

Do 10.11.2023. godine – UO za pomorsko dobro, promet i veze dostavlja UO za proračun, financije i nabavu prijedlog Financijskog plana ŽUC-a te, sukladno internim aktima Županije, Županu Nacrt prijedloga Odluke o davanju suglasnosti na financijski plan Županijske uprave za ceste PGŽ za razdoblje 2024 – 2026. godine

13.11.2023. – Župan utvrđuje Prijedlog Proračuna Primorsko–goranske županije za 2024. – 2026. godinu, Prijedlog Odluke o izvršavanju proračuna za 2024. godinu i Prijedlog Odluke o davanju suglasnosti na financijski plan Županijske uprave za ceste PGŽ za razdoblje 2024. – 2026. godine te ih podnosi Županijskoj skupštini na donošenje, odnosno davanje suglasnosti.

Do 31.12.2023. – Županijska skupština donosi Proračun za 2024. i projekcije za 2025. i 2026. godinu i daje suglasnost na Prijedlog financijskog plana Županijske uprave za ceste za razdoblje 2024. – 2026. godine
– ako postoje razlike u financijskom planu proračunskog korisnika sadržanom u proračunu koji je usvojilo predstavničko tijelo u odnosu na već usvojeni prijedlog financijskog plana od strane upravljačkog tijela, upravljačko tijelo usvaja financijski plan koji je sadržan u proračunu koji je usvojilo predstavničko tijelo.
- Objava Proračunskog vodiča za građane

PRIVICI:

– Privitak 1) – Popis proračunskih i izvanproračunskih korisnika Primorsko–goranske županije

– Privitak 2) – Obrazac obrazloženja

- Privitak 3) - a) Obrazac za izradu financijskog plana proračunskih korisnika i
  - b) Obrazac za izradu financijskog plana izvanproračunskog korisnika
- Privitak 4) – Popis izvora financiranja
- Privitak 5) – Zahtjev za otvaranje aktivnosti, projekta, pozicije i izvora financiranja
- Privitak 6) – Zahtjev za dodatnim limitima
- Privitak 7) – Sažeti pregled prioriteta razvoja, posebnih ciljeva i mjera iz Plana razvoja PGŽ za 2022.-2027.
- Privitak 8) – Obrazac za planiranje prenesenog viška / manjka proračunskih korisnika
- Privitak 9) – Obrazac za planiranje viška upravnih tijela za prijenos u iduću godinu

Napomena: svi navedeni obrasci s potrebnim podacima za svako upravno tijelo bit će dostavljeni **putem e–mail-a, a biti će dostupni i na web stranici UO za proračun, financije i nabavu.** Mole se upravna tijela da ispunjene obrasce, osim u pisanom obliku, dostave Upravnom odjelu za proračun, financije i nabavu te putem e–mail-a ***(edi.licul@pgz.hr)***.